

– Múltkor bejött hozzánk egy fiatal amerikai házaspár, beváltott egy húszezer pengős csekket. Két nap múlva újra jelentkeztek. Megint csekket váltottak be. Elfogyott a pénzük ...

Tízezer pengő naponta Budapesten ...

1930. június 11., szerda, 5. old.

Képek a Népszállóból

A miniszteri tanácsostól a koldusig –
Kazánkovács és hivtalanok vitája –
Egy Krisztus-szakállú modell ...

Az Éjjeli menedékhely jár az eszünkben, Gorkij sötét drámája, a szurdokaival, a gyalultatlan asztalaival és székeivel, a hajléktalanok rongyaival, mikor megindulunk a Népszálló felé, hogy ott szemlét tartsunk a mi szegényeink, a mi legszegényebb szegényeink fölött.

De csalódunk. Örvedetesen csalódunk.

A mi szegénységünk tisztább és tisztesebb, kevésbé regényes, mint az orosz.

A Népszálló kapujában palatáblán krétával ki van írva a mai étrend:

– Húsleves, főtt hús, paradicsommártás, tészta. Húsos ebéd hatvan fillér, hústalan ebéd huszonnégy fillér. Borraló adása és elfogadása tilos.

A szálloda egy jó külföldi hotelhez hasonlít. Irodák. A portás üvegkalitkájában üldögél.

A lakók egész éjjel jöhetnek-mehetnek, de aki tíz óra után csönget be, kapupénzt fizet. (Éjszakai gyári munkás ma nincs, mert a gyárak még napal is állnak.)

•

Itt a konyha. Ezeröttszáz emberre lehet itt főzni, de most csak kétszázan veszik igénybe. Öt darab kétszázhetven literes üst. Óriás tálcán vágott hagyma.

A szálló 1912-ben épült. Falait Undy Mariska freskói díszítik.

Az ebédlő asztalait fehér len-abroszok borítják, melyeket hetente egyszer cserélnék. Csöndes, szelíd emberek üldögélnek mellettük. Töpörtöt eszegetnek pakolópapírból, kenyeret rágnak és tejet kortyolgatnak.

Tiszta úriszoba, rekeszes asztallal, mint a szállodákban.

•

A hálóterem. Négy százharmincyolc ágy. Külön fülkék, felül drótháló, úgyhogy az alvók közös levegőt szívnak. Minden fülkében lecsukható éjjeli asztalka, szék, magas ágy. (Hetente négy pengő negyven, fűtéssel, világítással és heti egy fürdővel és szappannal együtt.)

Az igazgató ezt mondja:

– Úgy látszik, a mi szegényeink – a magyarok – még ínségükben is büszkék, s ellentétben a külföldiekkel, nem kedvelik a társaságot, boldogok, ha külön zárt fülkébe jutnak. Ilyen is van negyvenkettő. 1929-ben 52 877-en aludtak a dróthálós fülkében, a különfülkékben 5055-en. Vendégeink közt van miniszteri tanácsos, ügyvéd és koldus is. Minthogy különböző igényekkel nőttek föl, az ízlésük, szokásaik különbözők, nem egyszer kell igazságot tenni közöttük. Például egymás mellett alszik egy kazánkovács és egy bélistás hivatalnok. A kazánkovács, aki napközben folyton izzad, a hideget szereti, s ki akarja nyitni az ablakot, a hivatalnok viszont állandóan fázik, s be akarja csukni az ablakot. A hálófülkében este héttől reggel nyolcig tartózkodhatnak, aztán el kell hagyniok, s csak a közös helyiségben lehetnek. Tizennégy évnél idősebb egyéneket veszünk fel. Lakóink negyven százaléka bélistás hivatalnok, negyven százaléka képzett munkás (munkanélküli), húsz százaléka napszámos stb. A jobb napokat látott urak eleinte szomorúak, visszavonultak, de csakhamar beleszoknak sorsukba. Hogy mit művelnek a lakóink üres óráikban? Politizálnak. Főképp választások előtt.

Angliában a népszállók magánvállalkozók kezében vannak, és jó üzletet jelentenek ...

•

A hatvan méter hosszú folyosó a vadonatúj kókuszszőnyeggel nagyon tetszetős hatást kelt. Tisztább, rokonszenvesebb ez, mint a legtöbb vidéki szálló. Ebédnél a rádió szól. Az érkező nyilvános. Nők is jöhetnek oda.

Megtudjuk, hogy 1912 óta (vagyis a szálló fönnállása óta) mindössze két öngyilkosság történt: egy, aki fölakasztotta magát, egy pedig leugrott az emeletről.

•

Szabóműhely, cipésműhely. Kitűnően világított olvasóterem. Könyvtár háromezer kötettel.

Öreg, szakállas férfiak újságot olvasnak. Három asztalnál dominóznak. Ott ül egy vöröses szőke hajú, Krisztus-szakállú modell is, aki festőkhöz jár, és ebből él. Mellette egy budai koldus áll, s nézi, hogy milyen követ tesz le a Krisztus-szakállú modell.

Csönd van ...

1930. június 14., szombat, 8. old.